

Powiatowy Urząd Pracy w Hrubieszowie

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

**W POWIECIE HRUBIESZOWSKIM
W 2009 ROKU**

Hrubieszów, marzec 2010

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
1.1 Cel opracowania.....	3
1.2 Podstawa opracowania.....	4
1.3 Metodologia opracowania.....	4
2. Analiza bezrobocia według zawodów	7
2.1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie hrubieszowskim stan w końcu 2009 roku	7
2.2 Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	10
2.3 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	11
2.4 Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	12
3. Analiza ofert pracy w Powiecie Hrubieszowskim według zawodów (grup zawodów).....	14
3.1 Oferty pracy wg zawodów w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku	14
3.2 Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	15
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych	17
4.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	17
4.2 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku wg. kodu dwucyfrowego	19
4.3 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku wg. kodu czterocyfrowego	20
4.4 Ranking zawodów wg. kodu dwucyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	20
4.5 Ranking zawodów wg. kodu czterocyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	21
4.6 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie hrubieszowskim	22
4.7 Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku.....	22
4.8 Ranking zawodów (wg kodu dwucyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.....	23
4.9 Ranking zawodów (wg kodu czterocyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty.....	24
5. Wnioski.....	26

1. Wstęp

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (art. 9, ust. 1 pkt 9) opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Mając na względzie zmiany jakie zachodzą w ostatnich latach na rynku pracy i trudności jakie napotykają pracodawcy w związku z doborem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach Powiatowy Urząd Pracy w Hrubieszowie w celu pełniejszej koordynacji szkoleń i możliwości przekwalifikowania osób bezrobotnych opracował obok równoległe do dotychczas funkcjonującego systemu statystycznego poniższy raport. Stanowi on analizę danych opisujących hrubieszowski rynek pracy, za pomocą metody „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych”, która swym zakresem obejmuje szeroką płaszczyznę zjawisk dotyczących tematyki bezrobocia i lokalnego rynku pracy w roku 2009.

1.1 Cel opracowania

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma na celu w szczególności:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnych, regionalnych i krajowym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego (dotyczy władz oświatowych oraz dyrekcji szkół),
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów

deficytowych i nadwyżkowych,

- ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

1.2 Podstawa opracowania

- Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan za rok 2009”
- Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za rok 2009”

1.3 Metodologia opracowania

Niniejsze opracowanie opiera się na porównaniu ilościowym i wskaźnikowym zawodów względem siebie w zakresie zgłaszanych ofert pracy oraz liczby bezrobotnych napływających do ewidencji w określonych zawodach. W opracowaniu tym występują między innymi takie określenia jak:

1. **Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych** należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno–zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.
2. **Zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym

zawodzie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi $W > 1,1$.

3. **Zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi $W < 0,9$.

4. **Zawody w równowadze** gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) wynosi $0,9 \leq W \leq 1,1$

5. **Klasyfikacja** jest kilkupoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to:

a) **zawód** zdefiniowany został jako zbiór zadań wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji zdobytych w wyniku kształcenia i praktyki, wykonywanie którego stanowi źródło dochodów.

b) **specjalność** jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu - zawiera część czynności o podobnym charakterze.

c) **umiejętność** określono jako sprawdzoną możliwość wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu,

d) **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są jako układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych.

e) **bez zawodu** określono grupę obejmującą osoby nie posiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu, dotyczy to przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym oraz

posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące.

Analizę przeprowadzono przy wykorzystaniu ilościowych parametrów opisujących napływ ofert pracy według zawodów oraz napływ bezrobotnych w analogicznych kategoriach zawodowych w 2009 roku.

2. Analiza bezrobocia według zawodów

2.1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie hrubieszowskim stan w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-1 aneks statystyczny)

W końcu 2009 roku liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Hrubieszowie wynosiła 4953 osób w tym 2334 kobiety. W porównaniu do analogicznego okresu roku 2008 nastąpił wzrost liczby ogółem o 462 osoby co stanowi 10,3%, w tym 153 kobiety 7,0%. Osoby bezrobotne długotrwale pozostające bez pracy 12 miesięcy stanowiły 1089 w tym 493 kobiety spadek o 63 osoby 5,5%, w tym 49 kobiet 9%. Natomiast 315 stanowiły osoby zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły w tym 139 kobiet wzrost o 118 osób 59,9%, w tym 30 kobiet 27,5%.

Analizując zawody według grup elementarnych wyodrębniono zawody reprezentowane przez największą liczbę osób bezrobotnych. Poniższa tabela obrazuje ich liczbę w stosunku do analogicznych danych roku poprzedniego.

L.p.	Nazwa zawodu	Liczba osób bezrobotnych		2008/2009		
		Koniec 2008 roku	Koniec 2009 roku	spadek	wzrost	%
1	Bez zawodu	1149	1471		322	28,02
2	Sprzedawca	174	179		5	2,87
3	Krawiec	164	170		6	3,66
4	Technik mechanik	146	159		13	8,9
5	Ekonomista	124	118	6		4,84
6	Technik rolnik	102	93	9		8,82
7	Murarz	97	102		5	5,15
8	Robotnik gospodarczy	95	105		10	10,53
9	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	79	72	7		8,86
10	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	77	74	3		3,9

Porównując ilość osób bezrobotnych w największych pod względem liczbowym zawodach, w stosunku do końca roku 2008 dostrzegamy, że najwięcej osób występuje w tych samych elementarnych grupach zawodowych, dotyczy

to głównie osób bez zawodu, sprzedawców, krawców oraz techników mechaników. Rok 2009 jest rokiem, w którym nastąpił wzrost we wszystkich wymienionych zawodach i wyniósł łącznie - 361 osób, przy minimalnym spadku - 25 osób w przypadku ekonomistów, techników rolników i robotników pomocniczych w przemyśle przetwórczym.

W końcu 2009 roku do nielicznych zawodów według grup elementarnych, reprezentowanych przez pojedyncze osoby bezrobotne należeli między innymi: portier, noszowy, konwojent, sprzątacznik pojazdów, pomoc laboratoryjna, operator żurawia jezdniowego, maszynista kolei liniowych.

W badanym okresie w rejestrze osób bezrobotnych brak było zarejestrowanych osób w zawodach: węglarz, konserwator części, szatniarz, operator myjni, pozostali gospodarze budynków, kierowca operator wózków jezdniowych, monter wyrobów z drewna, wulkanizator, krajacz materiałów budowlanych, kaletnik, ubojowy, garmażer, mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych, elektromechanik pojazdów samochodowych, mechanik taboru kolejowego, frezer, konserwator budynków, brukarz.

Biorąc pod uwagę liczbę zarejestrowanych kobiet, najwyższe liczby bezrobotnych występują wśród osób:

Bez zawodu	742
Krawiec	169
Sprzedawca	158
Ekonomista	89
Kucharz	67
Technik rolnik	58
Sprzątacznica	53
Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	44
Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	38
Technik technologii odzieży	38

Wśród zarejestrowanych absolwentów dominują osoby:

Bez zawodu	198
Specjalista administracji publicznej	9
Mechanik pojazdów samochodowych	8
Filolog – filologia obcojęzyczna	6
Ekonomista	5
Kucharz	5
Pedagog	4
Prawnik legislator	4
Krawiec	3
Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	3

Osoby bezrobotne zarejestrowane powyżej 12 miesięcy najliczniej były reprezentowane przez:

Bez zawodu	102
Sprzedawca	70
Krawiec	42
Robotnik gospodarczy	40
Murarz	39
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	36
Sprzątaczką	34
Robotnik placowy	34
Ekonomista	28
Technik mechanik	26

Powyższa struktura osób bezrobotnych utrzymuje się od kilku lat, z minimalnymi tylko zmianami po stronie osobowej, wynika to głównie ze zmian gospodarczych jakie nastąpiły w Polsce po roku 90-tym, które doprowadziły do radykalnych zmian w strukturze zatrudnienia i powstania zjawiska długotrwałego bezrobocia.

Wynikiem rejestracji pojedynczych osób w wymienionych zawodach są głównie wysokie kwalifikacje oraz brak możliwości kształcenia w tych zawodach na terenie powiatu.

W roku 2009 nastąpił również znaczny liczbowy wzrost napływu absolwentów szkół, który jest wynikiem ogólnego wzrostu liczby bezrobotnych oraz licznej migracji zarobkowej osób z tej kategorii.

2.2 Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-1a aneks statystyczny)

Obrazuje strukturę osób bezrobotnych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku, uszeregowanych w duże grupy zawodowe, według liczby bezrobotnych zarejestrowanych w danym zawodzie.

Najwyższe wskaźniki odnotowano w poszczególnych grupach zawodowych:

Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	12,2917
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	10,0228
Średni personel techniczny	9,2761
Pozostali specjaliści	8,9316
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	8,7019
Górnicy i robotnicy budowlani	7,0651
Pracownicy pozostałych specjalności	6,5191
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	5,5139
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,3992
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	5,1707

Najniższy wskaźnik dotyczył grup zawodowych takich jak:

Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym	0,0287
Kierownicy małych przedsiębiorstw w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	0,0287
Architekci, urbaniści i pokrewni	0,0287
Inżynierowie chemicy	0,0287
Biotechnolodzy	0,0287
Specjaliści technologii żywności i żywienia człowieka	0,0287
Lekarze dentyści	0,0287
Położne	0,0287
Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	0,0287
Pracownicy służb technicznych żeglugi	0,0287
Piloci statków powietrznych i pokrewni	0,0287

2.3 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-2 aneks statystyczny)

Największą liczbę stanowiły osoby bez zawodu - 2178, kolejną grupą były osoby w zawodzie technik mechanik - 264, sprzedawca - 207, ekonomista - 187, krawiec - 180.

Największy liczbowy napływ bezrobotnych kobiet w poszczególnych zawodach kształtował się następująco: bez zawodu - 1044, sprzedawca - 181, krawiec - 180, ekonomista - 149, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] - 76.

Wśród absolwentów dominowały osoby w zawodach takich jak: bez zawodu -685, specjalista administracji publicznej - 28, prawnik legislator - 27, pedagog - 23, ekonomista - 22.

Pojedyncze osoby bezrobotne, jakie napłynęły w 2009 roku do ewidencji osób bezrobotnych posiadały zawody między innymi takie jak: inżynier inżynierii

materiałowej, specjalista kontroli jakości, nauczyciel biologii, projektant mody, inżynier budowy dróg, inżynier elektryk, inżynier mechanizacji rolnictwa, inżynier automatyki i robotyki, nauczyciel wiedzy o społeczeństwie, pozostali specjaliści do spraw społecznych. Największe liczby napływających bezrobotnych spowodowane były głównie dużą rotacją na stanowiskach pracy w tych zawodach, dotyczy to również kobiet i absolwentów.

2.4 Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-2a aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik napływu bezrobotnych zaszeregowanych do poszczególnych grup zawodowych odnotowano w następujących zawodach:

Pozostali specjaliści	13,9904
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	11,5753
Średni personel techniczny	10,8782
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,6814
Pracownicy pozostałych specjalności	7,6155
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	6,3534
Technicy mechanicy	6,1347
Średni personel w zakresie auk biologicznych i ochrony zdrowia	5,7660
Górnicy i robotnicy budowlani	5,1349
Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	4,8738

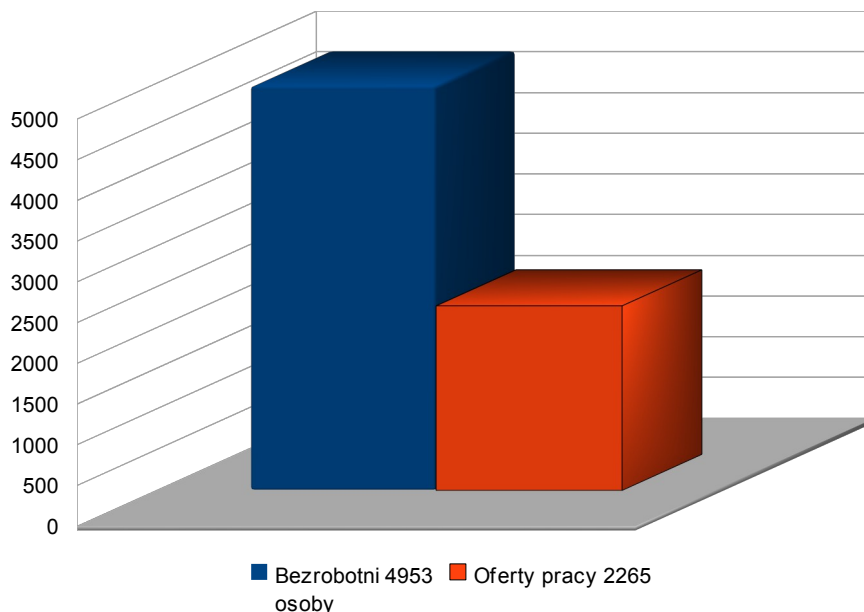
Najniższe wskaźniki napływu odnotowano w następujących zawodach:

Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,0218
Dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi	0,0218
Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0218
Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym	0,0218
Inżynierowie elektrycy	0,0218
Inżynierowie górnicy, metalurdzy i pokrewni	0,0218
Lekarze dentyści	0,0218
Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	0,0218
Kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	0,0218
Pracownicy służb technicznych żeglugi	0,0218

Wysokie wskaźniki napływu bezrobotnych z wymienionych grup wiążą się analogicznie jak w przypadku pojedynczych osób bezrobotnych z sezonowością prac oraz rolniczym charakterem powiatu hrubieszowskiego. Niskie wskaźniki napływu bezrobotnych w poszczególnych grupach zawodowych wystąpiły natomiast w zawodach wymagających wysokich kwalifikacji, połączonych z doświadczeniem zawodowym.

3. Analiza ofert pracy w Powiecie Hrubieszowskim według zawodów (grup zawodów)

Liczba bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy w 2007 roku

3.1 Oferty pracy wg zawodów w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-3 aneks statystyczny)

Najwięcej ofert pracy w 2009 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie zgłoszono w następujących zawodach: pracownik biurowy [zawód szkolny: Technik prac biurowych] – 369, robotnik gospodarczy – 252, sprzątaczką – 107, handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec] – 99, opiekunka dziecięca – 95, archiwista – 89, robotnik budowlany – 80, magazynier – 54, sprzedawca – 50, animator kultury – 42.

Pojedyncze oferty pracy zgłoszono dla 48 osób między innymi w zawodach: specjalista do spraw kadr, szwaczka, prasowaczka [ręczna], kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym, chemik, statystyk, architekt krajobrazu, specjalista kontroli jakości, nauczyciel języka obcego,

nauczyciel języka polskiego.

Powyższe liczby dotyczące ofert pracy w powiecie hrubieszowskim w roku 2009 wynikają z przewagi pracodawców, u których dominują stanowiska pracy w administracji oraz stanowiska robotnicze uwarunkowane sezonowością prac. W przypadku pojedynczych ofert pracy w ww. zawodach ich nieznaczna liczba wynika z wysokich kosztów tworzenia nowych stanowisk pracy i niewielkiej rotacji na już istniejących.

3.2 Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-3a aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik struktury ofert pracy zgłoszonych w 2009 roku zanotowano w następujących zawodach:

Pracownicy obsługi biurowej	23,7496
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	19,7353
Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	16,5530
Pracownicy pozostałych specjalności	11,6561
Gospodarze budynków	11,1700
Pracownicy usług osobistych i ochrony	9,4043
Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne	6,4459
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie o transporcie	6,0928
Pozostali specjaliści	5,5191
Górnicy i robotnicy budowlani	4,9010

Strukturę ofert pracy z najniższym wskaźnikiem zanotowano w następujących zawodach:

Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,0442
Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	0,0442
Chemicy	0,0442
Statystycy	0,0442
Architekci, urbaniści i pokrewni	0,0442
Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0442
Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0,0442
Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	0,0442
Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0442
Technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni	0,0442

Ofert pracy nie odnotowano w grupie między innymi w następujących grupach zawodowych: dyrektorzy generalni, wykonawczy i prezesi; kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani; kierownicy małych przedsiębiorstw; kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym; kierownicy małych przedsiębiorstw w gastronomii, hotelarstwie i turystyce; specjaliści nauk o Ziemi; matematycy i pokrewni; informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani; inżynierowie elektrycy; inżynierowie elektronicy i telekomunikacji; inżynierowie mechanicy.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

4.1 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-4 aneks statystyczny)

ZAWODY DEFICYTOWE			
Lp.	Zawody deficytowe wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Kod zawodu
1	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	35,0000	"235908"
2	Pomoc kuchenna	31,0000	"913204"
3	Konserwator części	25,0000	"932101"
4	Animatorek kultury	21,0000	"347601"
5	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	19,8000	"341501"
6	Brukarz	14,0000	"712401"
7	Goniec	13,0000	"915105"
8	Sekretarka	12,0000	"411101"
9	Fakturzystka	11,0000	"412104"
10	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	9,0000	"419101"
11	Bibliotekarz	7,5000	"348202"
12	Agent ubezpieczeniowy	5,0000	"341201"
13	Urzędnik ubezpieczeń społecznych	5,0000	"344301"
14	Inkasent	5,0000	"421401"
15	Magazynier	4,1538	"413103"
16	Asystent usług pocztowych	4,0000	"421301"
17	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	3,7500	"412102"
18	Wychowawca w jednostkach penitencjarnych	3,0000	"244505"
19	Siostra PCK	3,0000	"513302"
20	Zbrojarz	3,0000	"712204"
21	Monter konstrukcji stalowych	3,0000	"721403"
22	Pracznica	3,0000	"913302"
23	Ogrodnik terenów zielonych	2,6667	"621201"
24	Salowa	2,6667	"913206"
25	Technik ochrony środowiska	2,5000	"311209"
26	Cieśla	2,3333	"712301"
27	Sprzątaczkę	2,2292	"913207"
28	Robotnik gospodarczy	2,1913	"914103"
29	Inżynier budowy dróg	2,0000	"214204"
30	Zaopatrzeniowiec	2,0000	"341601"

Powyższa tabela obrazuje zawody deficytowe, występujące na terenie powiatu hrubieszowskiego w stosunku do zgłoszonych ofert pracy i zarejestrowanych osób

bezrobotnych, które notują najwyższe wskaźniki w roku 2009. Należą do nich głównie te zawody, dla których miejsca pracy tworzone były przy znacznym finansowym udziale środków Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Do zawodów deficytowych należą również zawody nie ujęte w powyższej tabeli, dla których wskaźniki przybrały wartości max., dotyczy to między innymi takich zawodów jak węglarze, portierzy czy też woźni. Nie ujęte zostały również zawody, które w rankingu występują jako pozostali gdzie indziej nie sklasyfikowani, należą do nich między innymi Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani, Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani.

ZAWODY NADWYŻKOWE			
Lp.	Zawody nadwyżkowe wg wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu.	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów	Kod zawodu
1	Specjalista administracji publicznej	0,0103	"247901"
2	Krawiec	0,0111	"743304"
3	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0154	"932104"
4	Ślusarz	0,0189	"722204"
5	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0208	"241915"
6	Szwaczka	0,0270	"743604"
7	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	0,0323	"613101"
8	Robotnik placowy	0,0337	"916201"
9	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych	0,0339	"723306"
10	Pedagog	0,0526	"244104"
11	Nauczyciel języka polskiego	0,0556	"232109"
12	Technik budownictwa	0,0714	"311204"
13	Mechanik samochodów osobowych	0,0725	"723105"
14	Kierownik ciągnika rolniczego	0,0741	"833104"
15	Telefonistka	0,0833	"422301"
16	Nauczyciel języka obcego	0,1000	"232108"
17	Błacharz samochodowy	0,1000	"721303"
18	Technik elektryk	0,1071	"311302"
19	Stolarz budowlany	0,1250	"712302"
20	Mechanik samochodów ciężarowych	0,1333	"723104"
21	Malarz budowlany	0,1379	"714101"
22	Piekarz	0,1395	"741203"
23	Pielęgniarka	0,1429	"224101"
24	Nauczyciel matematyki	0,1429	"232110"
25	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1538	"723304"
26	Dziwiarz	0,1667	"743202"
27	Specjalista bankowości	0,2000	"241203"
28	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,2000	"241912"
29	Technik elektronik	0,2000	"311401"
30	Elektromechanik sprzętu gospodarstwa domowego	0,2222	"724103"

Powyższa tabela obrazuje zawody nadwyżkowe, występujące na terenie powiatu hrubieszowskiego w stosunku do zgłoszonych ofert pracy i zarejestrowanych osób bezrobotnych, które osiągnęły najniższe wskaźniki w roku 2009.

Należą do nich te zawody na które zapotrzebowanie ze strony rynku pracy jest minimalne. Do zawodów nadwyżkowych należą również zawody nie ujęte w powyższej tabeli, dla których wskaźniki przybrały wartości zerowe, dotyczy to między innymi takich zawodów jak: robotnik na rampie, ładowacz, robotnik torowy, robotnik naziemny [górnictwo].

4.2 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

wg. kodu dwucyfrowego

(tabela T-II/P-5 aneks statystyczny)

Z tabeli tej wynika, że do grup zawodowych charakteryzujących się największym wskaźnikiem deficytu należą: pracownicy obsługi biurowej - 7,7971; nauczyciel praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – 4,0000; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach – 1,5308; pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów – 1,2500, pracownicy usług osobistych i ochrony – 1,034.

Do grup zawodowych wg kodu dwucyfrowego charakteryzującego się nadwyżką należą: rolnicy - 0,0403; pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 0,0727; specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 0,08; średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 0,0943; średni personel techniczny – 0,108.

W grupach tych uwidacznia się wyraźny deficyt wśród pracowników obsługi biurowej, od których pracodawcy wymagają coraz wyższych specjalistycznych kwalifikacji oraz nauczycieli instruktorów, co związane jest z tworzeniem nowych kierunków kształcenia w placówkach oświatowych i prowadzenia specjalistycznych kursów i szkoleń.

Nadwyżkę odnotowano natomiast po raz kolejny w ostatnich latach wśród

zawodów, które z racji zmieniającej się sytuacji gospodarczej i technologicznego rozwoju tracą na znaczeniu, uniemożliwiając uzyskanie zatrudnienia.

4.3 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku wg. kodu czterocyfrowego (tabela T-II/P-6 aneks statystyczny)

Do grup zawodowych wg kodu czterocyfrowego charakteryzującego się deficytem należą: opiekunki dziecięce – 95,0000; animatorzy kultury – 21,0000; gońcy, bagażowi i pokrewni – 13,0000; agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) – 12,625; sekretarki – 12,0000.

Zawody takie jak: technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni – 0,0061; specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani – 0,0103; krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 0,0111; pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani – 0,0134; ślusarze i pokrewni – 0,0185 wg kodu czterocyfrowego charakteryzują się nadwyżką.

4.4 Ranking zawodów wg. kodu dwucyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku (tabela T-II/P-7 aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia wg. kodu dwucyfrowego odnotowano w następujących grupach zawodów: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy 1,0000; rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby 0,7500; leśnicy i rybacy 0,5000; kierownicy małych przedsiębiorstw 0,5000; kierowcy i operatorzy pojazdów 0,4865.

Grupy zawodów takie jak: specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych 0,0476; pozostali specjaliści 0,1350; pracownicy pozostałych

specjalności 0,1454; specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia 0,1500 charakteryzują się najniższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia.

Analizując powyższe wskaźniki długotrwałego bezrobocia w wymienionych grupach zawodowych, obserwujemy, że dotyczą one od kilku lat tych samych grup zawodowych. Grupy te są licznie reprezentowane a liczba miejsc pracy do nich skierowana jest niewielka. Dotyczy to także osób, które utraciły prawo do wykonywania zawodu.

Najniższe wskaźniki osiągają natomiast grupy zawodów, których przedstawiciele należą do najdynamiczniej rozwijającego się sektora gospodarki, posiadają specjalistyczną wiedzę popartą doświadczeniem oraz charakteryzują się dużą mobilnością na rynku pracy.

4.5 Ranking zawodów wg. kodu czterocyfrowego generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-8 aneks statystyczny)

Zawody takie jak: robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach 0,8333; robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni 0,8; rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby 0,75; gońcy, bagażowi i pokrewni 0,75; dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni 0,7143, posiadają najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia.

Najniższy wskaźnik odnotowano dla zawodów takich jak: specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani 0,0238; archeolodzy, socjolodzy i pokrewni 0,0238; dietetycy i żywieniowcy 0,0526; pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani 0,0602; inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni 0,0625

4.6 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-9 aneks statystyczny)

Najwięcej osób bezrobotnych wg. rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy zarejestrowało się wg sekcji PKD: przetwórstwo przemysłowe – 758, działalność nie zidentyfikowana – 694, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 608, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 573, budownictwo - 320.

W okresie tym zgłoszono oferty pracy wg sekcji PKD: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 697, edukacja – 267, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 255, budownictwo – 172, opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 136.

Rejestracja osób bezrobotnych w roku 2009 wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy jest także wynikiem rejestracji po zakończeniu prac sezonowych w budownictwie oraz w przetwórstwie cukrowniczym. Znaczący wpływ na te liczby miała także wysoka rotacja na stanowiskach pracy w handlu.

Najwyższą liczbą zgłoszonych ofert pracy charakteryzowały się sekcje PKD, gdzie tworzenie miejsc pracy odbywało się za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy, który dysponował środkami Fundusz Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. Znaczący wpływ na ilość ofert pracy w 2009 roku analogicznie jak w latach poprzednich sezonowość zatrudnienia w budownictwie i usługach.

4.7 Struktura bezrobotnych i ofert pracy wg PKD w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku

(tabela T-II/P-9a aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik zarejestrowanych osób bezrobotnych w badanym okresie

odnotowuje się w sekcji PKD: przetwórstwo przemysłowe – 19,0165, działalność nie zidentyfikowana – 17,4109, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 15,2534, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 14,3753, wysokim wskaźnikiem charakteryzowało się również budownictwo – 8,0281.

Wśród ofert pracy w powiecie hrubieszowskim najwyższy wskaźnik osiągnęła sekcja PKD: administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 30,7724, edukacja - 11,7881, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 11,2583, budownictwo – 7,5938; opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 6,0044.

**4.8 Ranking zawodów (wg kodu dwucyfrowego) zgłoszonych
w ofertach pracy w powiecie hrubieszowskim
w końcu 2009 roku ze względu na wskaźnik
szansy uzyskania oferty**
(tabela T-II/P-10 aneks statystyczny)

Wskaźniki szans uzyskania oferty przedstawiają się następująco:

WSKAŹNIK NAJWYŻSZY

Pracownicy obsługi biurowej	0,8264
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,3333
Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,1277
Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,1235
Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,1193

WSKAŹNIK NAJNIŻSZY

Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,0107
Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,0111
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,0129
Średni personel techniczny	0,0149
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0190

Analizując powyższą tabelę możemy stwierdzić, że uwidoczniła się tutaj ogólna tendencja do zatrudniania osób wysoce wykwalifikowanych w takich sektorach gospodarki jak administracja, edukacja i oświata oraz ochrona zdrowia. Do zawodów których wskaźnik uzyskania oferty pracy jest najwyższy należą też zawody, gdzie oprócz kwalifikacji wymagane jest doświadczenie zdobyte na równorzędnym stanowisku pracy.

Na przeciwległym biegunie grup zawodowych odznaczającym się niskim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty znajdują się zawody nie wymagające znacznych kwalifikacji oraz dużego doświadczenia.

4.9 Ranking zawodów (wg kodu czterocyfrowego) zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie hrubieszowskim w końcu 2009 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (tabela T-II/P-11 aneks statystyczny)

Najwyższy wskaźnik szansy uzyskania oferty uwidacznia następująca tabelka:

Opiekunki dziecięce	6,3333
Animatorzy kultury	4,6667
Pośrednicy ubezpieczeniowi	1,6664
Sekretarki	1,6000
Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1261
Agenci do spraw sprzedaży (handlowcy)	1,0833
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	1,0000
Operatorzy wózków podnośnikowych	0,8332
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	0,6664
Inkasenci i poborcy	0,5555

Najniższe wskaźniki uzyskania oferty są przedstawione w poniższej tabeli:

Operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśnych	0,0050
Elektromechanicy* (zawód szkolny: Elektromechanik - obejmuje grupę elementarną 7241)	0,0072
Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0,0090
Tkacze, dziewiarze i pokrewni* (zawód szkolny: Rękodzielnik wyrobów włókienniczych - obejmuje grupę elementarną 7432)	0,0094
Robotnicy obróbki kamienia	0,0095
Spawacze i pokrewni	0,0101
Blacharze* (zawód szkolny: Blacharz - obejmuje grupę elementarną 7213)	0,0104
Prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0106
Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0,0108
Malarze budowlani i pokrewni	0,0114

5. Wnioski

Z przedstawionej analizy wynika, że sytuacja na lokalnym rynku pracy w 2009 roku ma złożony charakter i wymaga ciągłych nakładów finansowych w celu jej radykalnej poprawy. Do głównych problemów należy zaliczyć niskie kwoty wynagrodzenia oferowane przez pracodawców, które zniechęcają do podejmowania pracy przez osoby o wysokich kwalifikacjach zawodowych oraz stwarzają słabą motywację do udziału w szkoleniach i przekwalifikowaniach zawodowych, jakie oferowane są przez tut. Urząd i inne instytucje zajmujące się problematyką bezrobocia. Jest to również przyczyną licznej migracji w inne regiony kraju, gdzie oferowane są lepsze warunki pracy oraz masową emigrację (zarobkową) do krajów Unii Europejskiej i EOG.

Ciągle niewielką szansę na zatrudnienie mają osoby z grup zawodowych licznie reprezentowanych przez bezrobotnych, stawiając te osoby w szczególnie trudnej sytuacji, generując tym samym długotrwałe i strukturalne bezrobocie. Kolejnym ważnym problemem dotyczącym lokalny rynek pracy są trudności w doborze odpowiednich pracowników, którzy nie spełniają kryteriów i oczekiwań jakie zgłaszają pracodawcy w ofertach pracy, pomimo znacznej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w poszukiwanym zawodzie.

Oferty pracy, które napływają do Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie w dużej mierze mają charakter sezonowy co powoduje cykliczny napływ i odpływ do ewidencji niejednokrotnie tych samych osób bezrobotnych.

Analiza dokonana za pomocą metody Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w pełni nie odzwierciedla rzeczywistości panującej na lokalnym rynku pracy, dotyczy to zwłaszcza analizy ofert pracy w stosunku do zawodów osób bezrobotnych. Sytuacja gdzie do ofert pracy zaliczane są oferty stażu oraz przygotowania zawodowego kierowane do osób nadal pozostających w ewidencji osób bezrobotnych, które nie zawsze uzyskują zatrudnienie po zakończeniu tych form aktywnego wsparcia. Może to powodować pewne trudności z trafnym doбором oferty szkoleniowej przez podmioty oferujące tego rodzaju usługi. W tym celu

niezbędnym wydaje się usystematyzowanie tej metody z uwzględnieniem niedoskonałości statystycznych.